

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 31. ANULU XVI.

Sabiiu, in 18/30 Aprile. 1868.

Un provincial de la Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru prime si tieri straini pe unu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru
trei repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu este de done ori pe septe-
mana: joia si Duminea. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiiu la expeditu a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gala prin scrisori francate, adresele
catra expeditu. Pretulu pnenumeratiu-
nei pentru Sabiiu este pe unu 7. fl. v. a.
Dar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Principie si forme.

Tempulu inaintea tacento, deslegarea cesti-
uniloru asceptate de popore, de partite, de fiacare
in felulu seu, vine incetu, abia se misca, dara
totusi se apropia.

Cestiunile sunt, dupa natura lor, treca-
toare si vitale, prodigiose si salutare, precum adeca
acele se nascu numai din o combinatiune prejudi-
ciosa a unui seu mai muloru individi, seu din im-
pregiurările nascute din lipsele si trebuintele ome-
niloru. O lege mai pre susu de omeni se pare a
domni in totu cursulu istoriei, si acei ce conduc
afacerile omeniloru nu potu destina, ci numai, pe
cātu ii ajungu puterile, ajutã, regulã cursulu
lucuriloru. Cându cineva umbra si merge totu in
contra aspiratiuniloru, mâna materialulu impede-
toriu dinaintea sea panacându lu gramadesce in o
mesura asiã de mare, încātu nu numai ca nu-lu
pote invinge, ci gramadã materialulu contrariu i
pote deveni amenintatoriu.

Seculi trecuti, si o parte din cestu defatia, nu
au facutu alta, decâtu s'au slitu a impede-
cã aspiratiunile omenimei. In locu de libertate a pusu jugu,
in locu de fratietate si egalitate a statoritu domni
si sclavi, in locu de lumina s'a straduitu a respandi
intunerecu.

Ori vomu largi rãmele orizonulu istoricu mai
tare, ori le vomu adunã spre a avé d. e. numai
patriã nõstrã, infalsiãrea va fi totu cea de mai
nãinte. Rezultatele suntu sub diferite forme mai
acelesi in tôte partile; deosebirea e ca, in unele
parti infruntarea acestui cursu nefirescu, a fostu
impregnata cu mai putine, in alte, cu mai multe ca-
lamitati generale.

Ore nu aru fi tempulu se vedemu, ca treimea
aceloru notiuni: egalitate, dreptate si libertate, nu
ne mai lasa a o incungiurã si ca ea ne amenintia,
deca nu o vomu lasã asi face locasiu vecuitoriu
in sinulu nostru? Ea ne dice: nu me lasati sa vinu
la voi? bine, dara sa sciti ca pâna cându nu voi
fi eu între voi, câmpurile vòstre nu voru puté in-
flori, cetãtile vòstre voru merge inapoi cu nume-
ralu Incuitoriloru si cu starea loru materiala, inteli-
gintiã vòstra va trebui sa si perda tempulu, ce l'aru
puté folosi spre inaintarea sciintieloru si latirea a-
celorã la celelalte clase de poporu, cu apararea ad-
vocatiãla a principiiloru de drepturi nedreptãtite si ne-
drepturi indreptãtite; pace nu va fi între voi, ve
veti certã pâna va veni alu treilea, cã sa ve impace
cu pacea eterna.

Amici si contrari, trebuie sa se unesca in con-
siderarea celoru dise pâna aci. Toti voru trebui
sa si insusiesca dreptu principiu, dreptu basa egãlita-
tea, dreptatea si libertatea, in se in modu sinceru,
doveditu prin fapte, si castigulu nesmintitu trebuie
sa fia ala unora si altora

Stãndu odata principiulu acestã, fiindu elu ac-
ceptatu si sanctionatu, vine o datoria mare asopra-
ne, cã prin formã punerei in lucrare se nu vate-
mãmu esentiã principiulu. Insa aci se fimu cu
bagare de sãma si se nu credemu ca numai unulu
aru fi modulu posibilu ce duce la scopu. In tipu
acestã e anevoia de a ajunge la intielegere
dõue partide.

Deca apusulu europènu aru fi disu dupã 1543,
adeca, dupa cãderea Constantinopolei, ca elu nu va
calatori cãtra Indiã resaritiãna pre alta cale decâtu
numai pre la Constantinopole, aru fi trebuitu sa
stea comerciulu europènu in locu pâna acum si as-
tadi Europã aru fi o pustietate mai mare, ca pre-
cum a fostu in tempulu selbatãcimeii ei; arte, in-
dustria si sciintie nu s'aru fi aventatu acolo unde
le vedemu astadi si pre lãnga acestã, nu amu
avé si o America in carea aflara atãti europeni si

afiu inca asilu pentru viatia seu pentru a face stãri.
Nu vomu sa dicemu alta cu cele de mai susu
decãtu ca spiritulu omenescu nici odata sa nu se lege
numai de o forma, ci elu ca partea cea viã si in-
sufletitoria sa fia miscatoriu (mobilu) si deca vede
ca nu succede unã, se cerce cu alta formã; principiulu
inse sa fia unulu, uniculu mantuitoriu: inãnta-
rea bineloi comunu.

Cu durere trebuie sa vedemu inãsa ca la noi,
pre cãndu sa nebagã in sãma dreptatea, candu
in unele, candu in alte forme, omenii nostrii pare ca
au pre putinu simtiu, ba putem dice mai nici decâtu
pentru aceste vatemãri. Asiã d. e. publiculu nõ-
stru inca nu a pututu primu deslusire mai detaiãta
despre intemplantãra intru Rodiani si Apoldiani, pana
in diuã de astãdi si despre causã acelei triste
impregiurãri. Asemenea lucruri suntu firesce par-
tiale, inãse ele ilustreã interesulu nostru de causele
nõstre proprie, care tôte facu parte din cea comuna.

Acolo, unde legea lasa omulu cale deschisa
de a lucrã in folosulu nostru, nu aru trebui sa
aretãmu indolintia, pentru ca bine sa bagãmu de sãma,
ca particularitãtile aceste, cumu se aru paré de ne-
insemnate, potu sa ne dea atestatu despre aceea cãtu
de seriosi suntemu si in alte afaceri mai insemnate
a le nõstre: va se dica, cântãmu o nota unulu dupa al-
tulu, pentruca nu ne costa atãta osteneã.

Eveneminte politice.

Sabiiu 17 Aprile 1868.

Serbatorile nascerei si a le Botezulu Archi-
ducesci celei nõue ocupa mai tôte diarietile din la-
intru.

De din afara avemu mai insemnate, ca Prus-
siã arata o vointia seriõsa pentru desarmare prin
reducerea trupeloru sele la starea de pace. Asem-
nea voru sa scie unele fãimo ca vrea a procede
si Russiã si atunci apoi sa provoce sa le urmeze
si Franciã carea dorea pacea. Luãndu si bursa in
consideratiune, aru cugetã omulu ca pacea trebuie
sa fia asecurcãta. Sa asceptãmu pâna ce vomu vede
ca a desarmatu puterile si apoi sa credemu.

In Italiã s'a serbatu acum nunãta princi-
pelu de coronã Umberto, la carea e de fatia princi-
pele Napoleonu si principele de corona prussianu.
Foile vienese ne spunu, ca primirea ca buna ce o
avú cestu din urma in Italiã, a indignatu pre fran-
cesi pâna la iritatiune. Se pote ca asiã va fi.

Asupra cestiunei orientale, se dice ca a fostu
desbatere intru Franciã, Prussiã si Russiã luãndu
Franciã initiãtiva. Pasulu celu dintãiu s'a fãcutu la
Russiã si se dice ca nu fãra de succesu. Tocm-
elã s'a spãriu de Prussiã, pentru ca Franciã a pre-
tinsu dela Bismarck sa se lase de partea meridiu-
nalã a Germaniei, la ceea ce Bismarck nu a vrutu
sa se invoiãasca, pentruca elu privește lucrulu ace-
stã de o afacere interna germãna. Napoleonu a
ruptu apoi tocmelele si cu Russiã, pâna candu acestã
merge mãna in mãna cu Russiã. Russiã s'a in-
dreptatu apoi cãtra Austriã, dara bunele re-
latiuni ale Austriei cu Serbiã o a fãcutu pre ceea
suspecta inãntea Russiei.

Turciã si Persiã suntu aprõpe de a incepe res-
belu. Angliã s'a posu cã mijlocitõre; nu se pòte
sci deca va puté invinge cu influintiã Russiei, carea
actiã pre Persiã contra Turciei.

Botezulu Archiducesei

Se intemplantã amesuratu noui ceremonalu, pom-
posu in 25 Aprile la 1 ora dopa amedi. Nouele din
botezulu Maria Mathildã, Amalia Valeria. Delã 11 1/2
õre incepura trãsurile a merge spre castelu. La õria
prefiãta se adunara dõmnele de palatu si de aparta-
mente, nobilimee ce aru intrare la curte, presidie

si deputatiunile ambeloru case dietali (intre mem-
bri deputatiunei casei magnatiloru a fostu alesu si
Escol. Sea Metropolitanulu nostru Andreiu Bõr de
Sãgãna) membrii deputatiunei regnicolare cro-
ate, ambii primari ai cetãtiloru Budã-Pestã, in sa-
la de tronu, ce erã transformata in capela; char-
gele cele mai inalte ale curteii, capitani de gardã,
consilierii intimi, camerarii si alii se adunara in
anticamerele apartamentulu celui mare; Archiepi-
scopii, Episcopii si Abatii, cari au asistatu lãnga
primalele s'au asiediatu de ambe pãrtile altariulu.
Generalitatea si oficerii de statulu majoru a fostu
in a dõua anticamera. Dupa ce a fostu puse tôte
in ordine, Majestatea Sea Imperatulu si Regiã de
Neapole insotiti de Archiduci si de Maresialea a su-
prema de curte a Maj. S. Imperatesei, purlãndu cea-
ea pre Archiducesã cea nõua, parasira camerile
interiõre. La esirea din aceste ia Maresialulu sh-
premu de curte pre nou nascutu Archiducesã si doi
camerari lineau de cornurile perinei, pre cari erã
Archiducesã. Dupa seversirea actulu de botezu
urmã Te Deum, in fine Primalele se adresa cu o
gratulasiune cãtra Majestatea Sea, la carea M. S.
miscatu a respunsu in termini fõrte cuprindictorii.

Membrii deputatiunei regnicolare croato-
slavonice, sesiti la Buã-Pestã in numeru de plinu,
fusera primiti eri la 10 ore a. m. in audientiã de
cãtra M. S. imperatulu. Vorbitoriulu d. Vacanovicu
rosti urmatoarea cuvãntare:

Majestãte tramisi de dietã croato-slavonice,
pentru a reapucã opulu impacatiunii cu regatulu Un-
gariu, si a-lu duce cu voiã lui Ddieu la o desle-
gare folositoria si dorita de ambe pãrtile, ne tie-
nemu de detorintia sãntã, mai nãinte de tôte a ne
presentã cu omagiã M. Vòstre, felicitãndu-ve din
inima curata cu ocasiunea imbucuratoriãla evene-
mentu familiare intemplantu chiaru acumã si re-
comendendu-ne cu caldura pre noi si patriã
nõstra inaltei bunevointiei a M. Vòstre.

Majestãt. Sa respunde:

„Ve multiamescu pentru sincerele dorintie si
speru chiaru cu aceea si sinceritate, ca misiunea
Dvõstre, alu cãrei scopu este intimã contielegere
a dõoru popore sorori impregnate de veacuri, va
fi insocita de celu mai bunu succesu.“

Mecanismulu limbiloru in Elvetiã

In legatura cu articulu nostru din nrulu 25
alu acestei foi: „Publicarea legiloru“ si adeca cu
cele amintite ia acelu articulu cu privintiã la res-
pectarea limbiloru nationalitatiloru, — ne folosimu a-
cumu de ocasiune si mai adaugemu unu estrasu
din unu articulu alu Gazetei, ca Tr. nr. 23 intitulatu
„Mecanismulu limbiloru in Elvetiã“. Articulu, se
asigura din partea Gazetei ese din penã dlui S. i-
o n u, care le alatori numai in tãmã si iernã tre-
cuta prin acele locuri si asiã cele ce le spune suntu
efusulu intuiuniloru sele proprie. La totã intem-
plarea credemu ca articulu e pentru impregiura-
rile nõstre destulu de instructivu.

Eata ce dice partea II din cele publicate dejã
in asta privintiã:

„II. Statele Helvetiei, avendu fiecare autonomiã
sa, se intielege ca acele care au fostu locuite de
unu singuru elementu, au avutu si au limbã loru
politica si usuatã in legislatiune, in administratiune,
in justitiã, in scõle. In asemene locuri de buna
sãma n'a pututu nasce nici o dificultate, nici o ne-
intielegere. Cu tôte aceste spiritulu de civilizatiune
a fostu atatu de prevedietoriu, atatu de localu, a-
tatu de fraternu, încātu mai tôte cantõnele si au
impusu limbã veciniloru sei. Cele dõue limbi pre-
dominãnte, germãna si francesã, suntu populare mai

in tota Helvetia. Numai limb'a italiana e cam tiermurita in cantonulu Tessinului, căci prin configurațiunea sea geografica are prea pucine reporturi comerciale cu celelalte cantone.

Astfelu in cantonele curatu germane, cari sunt si mai multe si mai populate, de si dupa constituțiunea lor este dominantă de dreptu limb'a germana, totusi limb'a franceza, departe de a fi proscrisa, este ore cum fratiesce imbracisiată: ea este obligatoria pentru tota birocratia si pentru tote scolele secundarie, din cari trebuie se ese impiegatii statului. Aici pote cineva sa de o reclamațiune la autoritate seu o pledaria la tribunale in limb'a franceza, fara se fia obligatu a o traduce; si nu e strainu de a vede in dosariile germane hartii cu textulu, francesu, carora li s'a datu cursu in limb'a si dupa legislațiunea germana a cantonului respectiv.

In cantonele curate franceze, lucrurile mergu vice-versa. Dar' ceea ce rpresenta o nomenclatura cam bizara sunt cantonele micste, a-cele in cari populațiunea e de numeru egal sau amestecate. Aici mecanismulu limb'elor este forte ingeniosu. Pentruca se nu ajunga la certe, s'au admis amendoue limbele atatu in cultura populului catu si in administrațiunea civila. In scole amendoue limbele sunt obligatore: germanii canta se invetie limb'a franceza si francesii limb'a germana. In birocratia, adica in administrațiune si justitia lucrurile isi iau cursulu dupa limb'a in care impiegatulu e mai familiarisatu. In consiliile cantonale, adica in legislative, se decide limb'a oficiale dupa voturi la inceputulu fiecarei legislature; cu tote aceste nu este impusu deputatorulu a vorbi si in limb'a care n'a fostu admisa.

Aflandume la Fribourg tocmai intr'o di de terga, m'amu bagatu pinte locutorii ce veneau dela tierra cu diferite lucruri de vendiare, spre a'i audi vorbindu. Pe cei ce vorbiau nemtiesce ii apostrofamu in limb'a franceza si mi raspundea destulu de bine in limb'a acest'a; cei ce vorbiau limb'a franceza imi raspundea erași de minune nemtiesce. Creace me facu inse mai multu a me uimi, era ca unii tinea dialoguri in amendoue limbele; vorbindu unulu nemtiesce, celelaltu raspundea francesce.

La o ferma ce am visitatu in apropierea Friburgului erau mai multi argati pentru lucrurile usuale ale stabilimentului. Am vorbitu in limb'a franceza cu mai multi di ei, toti imi raspundea, si numai dupa accentu recunoșeamu pe germani.

Aceste curioze organizațiuni n'au adusu nici o pedeca culturale seu desvoltarei nationale. Fiacare rassa a pastratu si pastréza nealteratu tipulu seu, originea sa, datinele sale; la acest'a a contribu

multu moralurile populului, care nu permitu confusiunea seu amalgamulu. Astfelu se intempla forte raru, si mai lesu in clase laborioze, ca sa se contracteze casatorii intre semintii micste; mai alesu femeiele tierane tienu prea multu a se marita cu barbati de stirpea lor. Déca inse se intempla a se face un'a ca acest'a, femeia imbracisiază nationalitatea sociului.

○ revista de diuarie.

E ór'a cea din urma candu patri'a ne chiama
Sa punemu la o parte veri-care alte grigi,
Si ascultandu suspinulu ce-lu vars'o dulce mama,
Sa ne lasamu de ura de certe si intrigi!
Andr. Muresianu.

Onorata Redacțiune!

Foile publice au misiunea de a intretine spiritulu publicu cu scirile de tote dilele si cu formarea opiniunei generale asup'a diverseloru cestii politice, sociale si chiaru scientifice. Comitemu insa o lipsa de atentiune, ba chiaru purtamu unu adeveratu simtiementu de gelosia, candu nu incercamu a vede din candu in candu, cum i-si indeplinescu ele misiunea lor? Deci ve rogu domnule redactoru amu deschide colonele pretiutului diuaru pentru armatoarele siruri:

Diuaristica romána din Austria in decursulu anului acestui'a s'a mai inmultitu prin doue diuarie si adeva prin unulu politico-literariu, comercialu si economicu, numitu: „Federatiunea“ si prin altulu clericalu, numitu „Amvonulu“. E unu evenimentu forte imbucuratoriu ca pre langa tote greutatile tempului presentu, pre langa tote pedecile actuale, pre langa tote pedecile, ce se facu de cátra poltica diplomatiei (?) intru asuprirea libertaticei rostirei de idei, totusi organele románe de publicitate din Austria, un'a cu alt'a luate, nu inceta de a mai sguđu din candu in candu prin puternic'a lor suflare barierile absolutismului celui mascatulu o constituțiune ideala, care, pana la realizare, finale ca unu munte de feru sta in contr'a ideei solutarie a libertaticei constituțiunale.

A face o revista scientifica generale asup'a tuturor diuariloru románe, ce aparu in Austria este o intreprindere cam ingrata. De asta data me tiermurescu numai a dá o dare de séma fidela de aceste doue diuarie mai tinere.

Se incepu cu „Federatiunea“, căci mai multu decâtu tote celelalte foi austriace ea jóca unu rol mare intre románi. Fundata in Pest'a cu inceputulu anului acestui'a, ese regulatu de patru ori pre septemána si e o foia, carea din punctulu e ei de plecare se nisuesce a electrisa tote inimile románe, in mijlocula vicisitudinelor generalu, e o foia, carea nisuesce a stimula patriotismulu intre románii austriaci, e

foia carea voiesce a-si forma o opiniune publica liberale. Mai putine foi potu purta sigilulu claru si netedu care se vede pre stámp'a „Federatiunei“. Sub redacțiunea unei adeverate celebritati unei inteligenti luminate, unei inimi infocate, si a unui sufletu mare si deschisu, nu putea sa easa o m e d i o c r i t a t e.

Reviste politice serioze, scrise cu verva cu eleganti si cu sciintia, ca acele care se vedu este diu pen'a domnului Alessandro Romanu, in alte foi rare-ori intalnimu. Amu dorí insa ca acesta foia care are unu prestigiu mare intre celelalte foi austriace románe: sa se tina totu deun'a intr'o pozițiune doctorala si respectabila; sa nu se se cobore nici la personalitati nici la trivialitati, se nu espuna decâtu principie; ne avendu altu ce-va de scopu decâtu numai formarea unei opiniuni publice pre base si principie solide.

Cu durere inse trebuie se martorisimu, ca de unu tempu incóce acestu diuaru nationalu románu pare a se abate dela program'a sea liberale, publicandu unele raporturi false fundate de spiritu de partida si tintitóre la o desbinare nationale. E forte de doritu ca onorat'a redacțiune a acestui diuaru se ia in drepta considerațiune jurstările de fatia si se nu caute a periclitá viitorulu romanime prin desbinari si disuniri*). E forte de doritu ba chiaru este o necesitate imperativa ca onorat'a redacțiune a susu laudatului diuaru se rumege si se framente mai bine corespundintiele primite din provincie. Spre a-mi justificá obiectiunea mea tragu numai atentiunea a onoratei redacțiuni asup'a unei corespundintie din Sabiu subinsemnata cu D si publicata in nr. 54 alu acestei foi. Acesta corespundintia se vede a fi scrisa de unu june care nu cunósce nici trecutul, n'are agerimea de spiritu de a petrunde viitorulu, ba nu e consciu nici de tempulu presinte.

Nu voiescu a desface acesta corespundintia din firu in atia si din fundu in forma, ci dicu numai atátu ca ea nu contine in sine altu-ce-va decâtu numai unu conceptu sarbedu cu nisce rimade palide, nisce espressioni góle si confuse, fara nici unu sensu si noima. Speru ca onorat'a redacțiune va privi, celea comunicate ca unu indreptariu intru viitoriu, fiindu dorintiele acestea respicate de unu sufletu curatu si de o inima sincera**).

*) E detoria a reproba ceea ce vedemu ca nu e bine, inse nu trebuie sa deducemu din ori ce erore periclitarea romanime, nici sa credemu indata in desbinari si desuniri. R

**) Fara de a vre pasi ca aparatori ai Redacțiunei, Fed. trebuie sa liniscimu pre on. corespundinte, ca Red. Fed. da siguru nu cu voia a lasatu sa se stracure vre-o cate-va espressioni de evitatu, ceea ce la pri-

POISIORA.

O cugetare la cele Sfinte.

(Urmare.)

Poporul jidovesen de atunci, orbitu de prostia, otravitu de pism'a fariseiloru si carturariloru, au votatu resignarea lui Christosu!

Ce i-au ajunsu dreptu resplat'a pentru acele fapte?

Ce s'au alesu de patri'a lor, de cetatile lor, de orasiile, satele lor, de legile lor, cu cari amenintiau lui Pilatu, de — corpulu lor nationalu?

Este de prisosu a mai dice ce-va acum si despre alte popore vechi ori noue de felulu acest'a.

Dara ore la asemenea casu nu se mai pote totusi afla vre-unu mijlocu de scapare?

Ba se pote!

Mijloce de scapare avemu: — Spala vasulu; si l'ai scapatu de ataculu ruginei. Apera de imediele lucrurile diu metalu; si nu le prinde rugina.

Pocaint'a este spelarea sufletului de rugina.

Biseric'a este apesatorea, feritorea de rugina sufletesca; numai se fia ascultata.

„Fericitu poporul carele se teme de domnulu!“

Fericitu poporul, carele se apropia de lumina!

— si o are poveliuturiu.

Fericitu poporul, carele are invetiatorii sei harnici, zelosi si parinti; si-i cunósce; si-i stiméza, le urméza intru tote!

II. 1) Dupa ce amu veditu, ce felulu de

invetiatoriu este in stare, si cum are sa urmeze intru a sadi si iradacina in anima ascultatoriloru sei dragostea cátra Mantuitorulu si cátra invetiaturile lui cele moralu-religióse, incatu, desvotandu-se din ea pomulu fericirei, se pota aduce si fructele cerute; a-i pune in stare sa se ferésca, se fuga de pecatu; de au gresitu sa se pocátesca: — sa vedemu acum ce felulu de ascultatori suntu in stare, a cuprinde cu mintea lor santele invetiaturi si povetie, a le pune la anima, st'a se folosi prin ele pre sine si pre semenii sei!

Ca se pota omulu cuprinde, intielege si tine aminte, ceea ce aude, spre a se pute folosi in traulu vietiei sele de acle idei primite, trebuie mai intaiu de tote se fia deprinsu, a lua sem'a a ascultata, cu unu coventu, se fia cultivatu la sufletu, cu vointia pregatita, cu anim'a deschisa.

Si cum pote poporul ajunge la acest'a?

In modulu urmatoriu:

a) Ori-care fianta pre acestu pamentu, ca sa se pota perfectiuna in óresi-care directiune, trebuie sa o incépa acest'a din fraged'a-i vresta.

Obiectele naturali preste totu i-si primescu inceputulu din man'a lui Dumnedieu prin natura; se desvólteza, se perfectiuneza prin legile puse de Dumnedieu in natura.

Omulu esindu din man'a celui Atotu puternicu, este supusu trupesce legiloru naturali; iera in subiectulu sufletului seu au asediatu Dumnedieu legile moralitatiei, dupa cari apoi (omulu) sa se cultiveze, sa se perfectiuneze, ca se pota ajunge fericitu si pentru acum si pentru eternitate.

b) Dara care suntu maretiele institute de cultura si educatiune pentru crestini? Suntu acestea: sánt'a biseric'a si scóla.

In scóla si in sánt'a biseric'a a lui Christosu

cea adeverata i-si primesce crestinulu cu desavérsire cultura si educatiunea moralu-religiósa.

Scóla o cercetéza in tineretiele sele iera sánt'a biseric'a in tota vietia sea.

Scóla cultivandu-i puterile sufletesce, anim'a si vointia lu pune in stare, a se cunósce pre sine, lucrurile d'impregiuru-i, rapórteloru, natur'a, pre Dumnedieu si legile lui, dupa cari apare totulu, se misca, se desvólteza, se perfectiuneza; a-si cunósce familia, natijunea, statulu si biseric'a; a sci incatu, de care si cum sa se solósca de lucrurile naturali; ce are elu se lucredie pentru sine, pentru familia, pentru natijune, statu si biseric'a.

Sánt'a biseric'a impartasiesce sántienia, intaresce pre crestinu, i-lu pune in stare, a-si apera si pestrá darurile, ce i le-au datu prea bun lu Dumnedieu; easiuneza, ca pomulu moralitatiei si religiositatiei, sadu inca din copilaria prin scóla in anima lui, sa se marésca, sa se desvólteze si se aduca fructele fericirei temporane si eterne atatu pentru elu catu si pentru natijunea lui, si asiá apoi pentru — intregu genulu omenescu!

Biseric'a si scóla suntu dara edificatorii crestinului, conducatori lui cátra si la fericirea cea adeveraia, — luminandu-i adeva mintea prin sciintie; incaldindu-i, nobilandu-i anim'a si indreptandu-i vointia spre seversirea de fapte moralu-religióse prin dragoste; prin cari devine apoi domnu preste sórtea sea, temutu de dusmanii sei si ai natijunei etc. sale, Raiu pamentescu!

Totu crestinulu se inbésc'a si se respecteze dara pre acesti fericitori prea puternici, se nisuiésca la ei, sa se apropia de ei, sa se arunce in bratieloru, sa-i asculte, sa le urmeze intru tote, dara — amenduror'a!

Cu un'a, fara de alt'a nu se pote crestinulu

Se trecem acum la „Amvonula“. Acosta fola s'a fundat asemenea in Pest'a *) si ese de doue ori pre luna sub redactionea domnului Justinu Popfiu. Titlulu ei insusi arata ca caracterulu seu este unu organu bisericescu pentru elaborete din sfera elocintiei sacre“. Acosta fola dupa tendintiele radicali (? R.) ce le professe, inca se afla la inceputulu carierei si alu rolulu sen.

Ma amu fostu intr'adeveru surprinsi in dilele trecute candu de odata amu vediutu, ca acestu organu ecleciasticu, care e menitu a joca unu rolu marginitu in cerculu clericale incepe a lua parte la politica **).

Asia dar se vede ca acest'a fola bisericesca de acum innainte voiesce in pace si linisce a si schimb'a program'a si sistem'a statorita cu ocaziunea fundarei acestei foi. Noi cu bucuria intimpinamu acestu progr su, atribuimu tot'a laud'a si recunoscintia tinerulu redactoriu, care desvolta unu zelu intru popularizarea ideiloru celoru mari si mantuitore. In fine nu potemu trece cu vederea infocatul patriotismu si curagiu alu junclui redactoriu, care se sacrifica si materialmente pentru prosperarea natiunei sale, escriindu premii pentru cele mai bune operate din sfera elocintiei sacre. Aru deobleg'a insa pe intr'aga natiune romana forte multu domnulu redactoru, candu aru escrie unu premiu pentru cea mai buna ecsegesa a frumose-

m'a cetire demulte ori nu apare, ca dupa ce ese lucrulu in tipariu. Despre cele ce dicem avemu doveda via Caci on Red. a Fed. in n. 47 fiindu vorba despre Escel. Sea Metropolitulu romanu gr. or. ca si in articulu de fatia se esprima intre altele in o nota cu urmatoarele:

„... se nu grabimu cu judecat'a candu nu ni potemu esplica indatatienu a politica a cutarui-a dintre fruntasii nostri. Celu ce are unu trecut istoricu plinu de activitate beserecesca, politica si nationala.—nu si-lu pote reuega. Calitatele eminiinti nu perdu din valorea loru pentru ca dora se paru a fi in passivitate,—activitate de eri nu pote fi obnubilata prin tintu? rezervata de astadata. Fi-ti cu rabdare, caci viitoriulu ve va deslega nesmintitu si enigmile politice, cari vi se paru acum inca neintieles. Catu pentru sentiemintele nobilei inime, ale carei'a repressiune durerosa au fostu memorabilele cuvinte „flere possem, sed juvare non“ fi-ti siguri ca acele n'au incetatu a fi romanesce...“ R.

*) Noi scimu in Oradea-mare dara se tiparesce in Pest'a. Red.

**) Vedi Nro-3 pag. 99 biserica gr. cat. in Bucuresci si Nro-5 pag. 160 colectiunea articiloru politici, literari etc. ai Dnai Baritiu.—Coresp.

perfectiuna, prin urmare nici ferici!

Cum s'aru pute cine-va perfectiuna fara de sant'a biserica, deca adeca dupa ce aru absolv'a scol'a, nu aru mai audi, nu aru mai primi doctrinele moralitatiei si religiositatiei, ori-candu aru remane ne condusu la cele sante?!

Cum s'aru pute crestinu perfectiuna fara de scola, necunoscendu adeca lucrurile, in care stau tote aceste un'a catra alt'a, ele catra densulu, si densulu catra ele, etc; seu — cum aru pute primi dumnediescile invetiaturi in sant'a biserica, nesciindu baremu, cum se fia atentu, cum sa le cuprinda sa le tina in minte, se si le aduca aminte etc. la casu de trebuinta?!

Eata dara, ca acesti fericiitori ai crestiniulu i numai impreuna i-lu potu ajuta si conduce la scopulu doritu.

Dreptu aceea: „Ce au impreunatu Dumnedieu omulu se nu desparta!“ — dice sant'a scriptura.

Ce mijloce maretie, frumose si bune, de a pute omulu cuprinde, intielege si tine aminte invetiaturile si povetiele cele de lipsa, spre a se ferici pentru totu-deun'a!

2) Ori-cine s'au redimatu pre acesti fericiitori prea puternici, si au urmatu intru tote dupa povetiele, dupa orenduielele lor, caitu-s'au vre-odata; vediutu-s'au vre-odata biruitu, cadiutu in pulbere? Ba; nici odata, nici de cum!

Ce vomu pute acum cugeta, ce vomu pute dice despre cei ce se plangu se vaieta de vitregia sortiei, de vitregia tempului, de suferintiele, cari i apasa, catu mai stau se pier'a?!

Se intempla, de anii suntu neroditori s'an pentru ca au ploatu prea multu, seu pentru ca au fostu seceta prea mare etc; cine aru invinu atunci dupa dreptate pre plugariu, deca se aru plange de seracia? De alte dati vinu preste tiara altu felu

loru cuvinte a poetulu nostru Andreiu Muresianu: „Romani din patru unghiuri, acumu ori nici odata. Unitiva in cugetu, unitiva n simtiri!“

Giurstarile Transilvaniei dupa Szazadunk.

Agitatieuna opositionale, care nesuesce dupa schimbarea basei presente a dreptulu publicu, se conduce in Transilvania si de nationalitati, si agitatieuna aceasta este in Transilvania cu atatu mai periculosa, fiindca se impreuna cu tote elementele inimice-magiare. Autorulu concede, ca scopurile acestoru elemente diferite opositionale suntu diferite, insa mijlocele spre ajungerea acestui scopu suntu totu aceleasi, toti voiescu a derim'a ministeriulu si a nimici bas'a de impaciure. Daca nesuintiele acestea nu aru remanea fara efectu, atunci sorte Ungariei din nou se aru pune in jocu. Este amagire a crede, ca Unguri mai vertosu, si cu dosebire insa Ungarii Transilvaniei aru fi in stare, a se tienea si dupa nimicirea legaturei actuale de statu. In anulu 1848 nationalitatele Transilvaniei nu puteau conta pe nice unu radimu din afara, caci ide'a gruparei nationalitatiloru atunci nu era asia de tare respandita, si relationile principatelor romane au fostu cu totulu diferite de cele de adi. Acum lucrurile s'au schimbatu. Principatele s'au unitu sub unu principe dintr'o dinastia puternica, si nu este mai multu a se tagadui, ca acolo se litesce la impreunarea rasei romane, si totu asia deputinu este a se lacea, ca o Ungaria sfesiata in lupte de partiida nu este in stare, a impiedeca deslupirea Transilvaniei.

Usioru se pote cineva convinge, ca Europa aru privi caderea unci Ungarie neunite de totu cu nepasare, caci indata ce Ungaria nu e in stare, a corespunde misiunei sale de a servi ca bastiune in contra Rusiei, atunci Europa nu mai are nici unu interesu la ea. In momentulu acela, candu puterile se convingu, ca Ungaria voiesce a se deslupi de Austri'a si prin acest'a insusi se slabesce, se voru intorce dela noi. Deci nu trebuie a se amagi nimeni prin visuri politice. Ungaria numai prin alipirea de Austri'a e tare.—

Bugetu

pentru tiererele de sub corona Ungariei pre a. 1868.

I. Recerintiele (spesele statulu)

Spese ordinarie: fl.

- I. Intretinerea curtii pre inalte . . . 3,100,000
- II. Cabinetulu pre inaltu . . . 36,400
- III. Afaceri comune:

Spese comune . . . 22,048,000

Pensiuni comune . . . 400,000

Sum'a: 22,448,000

IV. Concursulu la detoriele de statu:
Cuot'a camelatoru si a amortisatiunii 32,425,000
Spesele manipulatiunii . . . 402,000

Sum'a: 32,827,000

V. Diet'a (cas'a magnatiloru, ca'a reprezentantiloru, comisiunile) . . . 946,000

VI. Presidiulu ministerialu: Presidiulu, 75,000
Pres'a, biroulu pentru traduceri . . . 25,500

Sum'a: 100,500

VII. Ministeriulu de langa persoana
Majestatii Sele . . . 86,500

VIII. Ministeriulu de interne:
Directiunea centrale . . . 321,000

Gubernulu din Transilvania:
(Guberniu: 112,000 fl.; administratiunea dessarcinarii pamentulu si comisiunile verificatorie: 59,000 fl.) 184,000

Comitatele, cercurile, scautele . . . 6,875,000

Orasielle . . . 500,000

Spesele generale de administratiune:
(Sierbitiulu sanitaru 460,000 fl.;

institutele de nascere: 12,500 fl.; institutele pentru copiii gasiti: 8,400; casele de nebuni: 125,000 fl.; siguratatea publica: 147,000 fl.; incartirarea comisariloru de siguretate: 35,200 fl.; sustienerea casarmeloru pentru acei-a: 2000

fl.; escort'a: 24,000 fl.; repartitiuni pentru prinderea loturiloru: 6000 fl. repartitiuni pentru venarea animaleloru rapitorie: 5,800 fl.; repartitiuni pentru salvarea vietiei: 2,500 fl.; subventiune pentru teatrulu magiaru: 54,000 fl.; premie pentru cur-

surile de car: 32,600 fl.; spese diverse: 10,000 fl.; la olalta: 926,000 fl.)

Subtragendu-se perceptiunile de 57,000 fl. remanu . . . 869,000

Pensiuni:
(Directiunea centrale: 4000 fl.; administratiunea dessarcinarii pamentulu: 45 fl.; direpatoriele administrative, cari au sustatu: 537,000 fl.; cancelaria transilvana de comptabilitate: 8000 fl.; judetiele urbariale: 14,000 fl., comptabilitatea comitatelor: 890 fl., disciplinaria de locru: . . . 564,000

Sum'a: 9,313,500

IX. Ministeriulu de finantie:
Directiunea centrale:

mai usioru inhatiati si sfesiati de pandacii crudi si insetati, de ai cotropi?

Se nu fia!

3) „Forte bine!“ va dico acum cine-va; — insa pana sa ne vedemu preste totu cultivati si pregatii intru tote, cate se ceru, spre a pute pasi cu fruntea senina pre tiermurii limanulu fericirei sociali, nici baremu sa nu ne vaietamu, vedendu, ca ne rapesce nesipulu de sub piciore torentulu vrasmaseloru cotropitorie?

No, nici decum!

a) Vaietatu este efectulu slabiciunei! Cura-giulu, virtutea, judecat'a, sanetos'a indulgentia, contielegerea, unirea, zelulu, activitatea, perseverantia, nadejdea in Dumnedieu suntu caracterulu barbatulu, care pretinde, a trece intre ai sei de harnicu!

Si suntemu fericiiti, de chiaru acum, in adeveru nu prea multu, dara avemu astfelu de barbati din sangele nostru.

Cari, dupa adenu petrundietorea, departe cuprindietorea privire, abnegatiunea de sine, amorea catra fericiirea individuale si nationale a nostra, zelulu, perseverantia, tactulu Parintelor nostru Archipastoriu, celui tuturoru pre bine cunoscutu, de noi toti prea iubitu si adorat, chiamandu-ne la ferici-re, sa alergamu sub stegulu lor; sa urmamu densiloru, formandu unu corpu, dupa cum si eurge in noi totu in sange, avendu o bataia de anima, unu resufu, unu cugetu, o vointia, unu planu, de odata miscare de piciore, de bratie! Si numai intielegendu despre elu mai venirearu atunci cui-va gustulu, a se apropi'a de elu, — sa nu dicem, a-lu inhati'a, cu atata mai putimu, a-lu sfesia pre puterniculu colosu, — asia formatu!

(Va urma).

de plage; vinu preste individu unele scarbe cutrie-ratorie, la cari insa nici aceea, nici acesti a nu suntu vinovati, caci causele aceloru nenorocii suntu plasmuite de man'a altu cui-va; cine si-aru calca pre sufletu, sa-i tina de reu pentru stricaciunea, ce au suferit'o poteca inca o suferi, prin acele fatalitati?

Inse vedi pre unu individu, ori chiaru pre unu poporu vaietandu-se in consciintia sea, in familia, in publicu, ba pote ca si inaintea lui Dumnedieu contra nedreptatiloru, pre cari in adeveru ca le suferi, contra d'omniloru, cari in adeveru ea mai i scotu sufletulu; seu, ceea ce este inca si mai ciudatu! asceptandu dela acesti a din semini'a(?) loru ajutoriu, spriginu, si alinare intru durerile sele — in locu de a incerca baremu, ceea ce totusi pote ca aru mai fi ce-va, sa se deslusi'esca cu ei, — ce aru pute olari celu mai dreptu jndecatoriu din lam'e in casulu acest'a?

De aru fi acestu domnu de temperamentu colericu, aru tace; de aru fi flegmaticu, si aru intorce fati'a ori aru ride; de aru fi melancolicu, seu limfaticu, aru plange, insa fiindu sangvnicu i-aru lua in resperu!

Si-aru ave tota dreptatea, sa faca asia!

Caci deca sant'a biserica si scol'a au putere, sa puna pre individu, pre familia si natiune in stare, de a-si conduce insii sorte lor, numai sa se tina de ele ascultandu-le, si adeca: punendu-si nadejdea in Dumnedieu, progresandu sistematice in cultura si desvoltare in tote laterele, ajutorandu-se reciproce, unindu-se in cugete, in vointia si asia marindu-si puterea de traiu si de apesare, — pentru ce sa se sfiesca dara cine-va de cultura, pentru ce se ocol'esca comit'ilegerea frati'esca; pentru ce sa-si impartiesca puterile in atatea si atatea directiuni diyerginti, numai ca se pote deveni cu atatu

(Ministeriul: 394,000 fl., comptabilitatea 486,000 fl.)	880,000
Directiunea financiara a tarii:	
(Directiunea financiara in Croatia si Transilvania; comisiunile de contributie in Bud'a Pest'a, inspectiunile de finantie si contributiunile, cartile funduare provisorie si despartimentulu esactoratului din Zagrabia: 1.118.000 fl., cassa centrale a tarii: 85,500 fl.; oficiile de contributie: 1.122,000 fl.; pazitoriu de finantie si pazitori calari de confine: 1.323,000 fl.; procuraturile financiare: 145,500 fl.; oficiile de vama la confine (pensuni) 71,000 fl.)	3.865,000
Economia montanistica si de paduri (forestiera) in Schemnitz:	61,000
Esecutiunea darilor directe:	10,000
Esecutiunea dării de comisiune:	134,000
Aministratiunea monopolului:	
(Sare: 832,000 fl.; tabacu: 585,000 fl.; loteria: 169,000 fl.)	1.585,000
Manipulatiunea competintelor:	
(Timbru: 84,500 fl.; tapse si competintie de dreptu (negotiali): 9,300 fl.; vama drumurilor, si a podurilor: 2,200 fl.; competinta monetaria: 8000 fl.)	68,000
Averea statului:	
Pensuni:	
(Diregatorie financiare conducatorie: 289,895 f.; vighilia financiara: 120,000 f.; cassa tieriei: 31,500 fl.; oficie de contributie: 174,000 fl.; procurature financiare: 15000 fl.; carti funduare: 6000 fl.; alte diregatorie de finantie: 60,000 fl.; pensuni, cari nu se tienu nici de un'a diregatoria administrativa sustatorie: 71,000 fl.; darea de contsumtiune: 4500 fl.; oficie de timbru: 1000 fl.; vama drumurilor si podurilor: 105 fl.)	773,000
Suma:	7.376,000
X. Ministeriul comunicatiunii si alu tcararilor publice.	
Directiunea centrale:	251,000
Oficie pentru edificarile statului:	281,000
Constructiunea calilor:	
(Manipulatiune: 78,500 fl.; conservarea: 1.803,000 fl.)	1.881,500
Constructiuni idrotehnice:	
(Manipulatiune: 31,500 fl.; conservarea: 138,000 fl.)	169,500
Pensuni:	
(Oficiali pentru arhitectura statului: 67,000 fl.; constructiunea calilor: 5,000 fl.; constructiuni idrotehnice: 1000 fl.)	73,000
Suma:	2.656,000
XI. Ministeriul pentru agricultura, industria si comertiu	
Directiunea centrale:	158,000
Scopuri si scole de agricultura:	
(Radicarea agriculturii: 56,000 fl.; scola de agricultura din Keszthely 13,000 fl.; scola din Dobritinu: 16,000 fl.; pentru scola ce se va infiinta in Hradek: 1000 fl.)	86,000
Capitanatele montanistice:	60,000
Institutulu geologicu:	24,000
Post'a (deficitu):	10,000
Telegrafulu (deficitu):	73,000
Servitiulu sanitariu in portu si pre mare:	27,000
Pensuni:	
(Directiunea centrale 2000 fl.; capitanatele montanistice: 12,000 fl., servitiulu sanitariu in portu si pre mare 7000 fl.)	21,000
Suma:	458,500
XII. Ministeriul cultelor si alu instructiunii	
Directiunea centrale:	239,000
Scopuri eclesiastice:	
Baseric'a gr. cat.: 110,000 fl.; baseric'a prot. conf. ang.: 30,000 fl.; baseric'a protest. conf. helv.: 50,000 fl.; baseric'a gr. orient.: 80,000 fl.)	270,000
Scopuri scolastice:	
(Directorii scoleloru cercuali: 21,000 fl.; Consiliarii de scola: 4000 fl.; ajutorirea	

si conservarea scoleloru: 235,000 fl.; stipendie si alte spese pentru scole: 69,000; spese de patronatu si diverse: 1000 fl. 330,000

Instructiunea publica:
(Scole poporali: 200,000 fl.; mai multe institute magiare: 50,000 fl.) 250,000

Pensuni:
(Directiunea centrale: 2200 fl.; directorii scoleloru cercuali: 700 fl.; consiliarii de scola: 6300 fl.; institute si scole diverse: 3800 fl.) 14,000

Suma: 1.111,000
(va urma.)

Varietati.

**** Societate de lectura a formatu junimea clericale de aici cu aprobarea Inspectoratulu supremu si sub auspiciile corpulu profesoralu, sub conducerea dlui prof. Ioann Popescu.** Scopulu Societatii este lectura de opuri teologice, dara totu odala si de discussiuni conversatore asupra materiilor cetite.

In Dumineca trecuta dupa servitiulu Ddiescu se aduna junimea clericala in sala cea mare a seminarului, unde afara de corpulu profesorileru mai asistara la acesta frumoasa solemnitate si alti onoratori din diferite clase ale societatii romane din Cetate. Serbatoarea se deschise prin intonarea decatra junii nostri choristi a serbatoresculu imnu „Chsu au inviatu“ de trei ori. Dupa aceea se urca dlui conducatoriu la tribuna si desfasura in cuvinte bine precisate causa acestei solemnitati si incheia cu o multiamita catre Archipastoriulu nostru carele cu Inspectoru supremu scolasticu si cu celu dintaiu intemeiatoriu de conferintie invetialorescu incuviintia si aproba infiintarea acestei societati.

Urmara apoi schimbanduse: piese esecutate de choru si cuventari ocazionale din partea a doi clerici. In fine, dlui prof. Z. Botu, in o cuventare scurta, dara animata, esprima multiamita si aceluor domni carii si cu ocaziunea acesta nu siau pregetatu afi de fatia la intreprinderea acesta salutaria a juninei clericale si cu acesta se incheia solemnitatea.

Sedințiile societății se voru tine de regula duminică la 11 ore înainte de amiază.

Luandu in consideratiune mijlocele de care dispune tinerimea noastra aici unde bibliotecile nu suntu inca rari si nu tocma numeroase, apoi trebuie sa salutamu cu bucuria implerea unei lacune binișioru simtite pe campulu perfectiunarei si credemu ca junimea nu va fi cu nepasare catra beneficiulu acestu spiritualu si intelectualu ce lili ofereze mai marii si antestatatorii ei. Dae ceriulu ca aceste putine ce le amu disu noi sa le intregesc'a spe multiamirea si mangaerea generala, acti vitala societatiiei, si sporiulu acestei activitati, carele sa reverse frupte in via Domnulu.

**** Escelenti'a Sea Bar. Ramming comandantele generalu s'a radica de la rangulu militariu de Locot. de Maresialu campestru la demnitatea de Feldzeugmeister.**

**** Decoratiuni.** In tempulu din urma s'a decoratu ministru de finantie Lonyai cu crucea cea mare a ordinulu Leopoldinu, y care ia predat'o Majestatea Sea in persoana. Prin decisiune prea inalta dte 23 Aprile s'a mai decoratu cu acelasi semnu de distinctiune, Archeviseopulu rom. cat. dela Calocia, Lud. Haynald. — Intre lista decoratiloru aflamu intre cei mai multi si doi romani si adeca: dlui Alessandru Gavria, Directoru si profesoru la preparandi'a romana gr. or. din Aradu cu crucea de cavaleru a ordinulu Franciscu Iosifu si Meletiu Dragiciu Protopresbiteru in Temisior'a ierasi cu crucea de cavaleru a ordinulu Franciscu Iosifu.

*** Li s'a iertatu la mai multi condamnati la inchisore prin decisiune pre inalta din 22 Aprile parte restulu intregu alu pedepsei, parte numai unu tempu.**

**** A ufugitu din prinsorea dela judecatori'a magistratuala de aici 4 arestanti ce se aflau in arestu de cercetare. Unulu s'a prinsu ierasi in aceeași di.**

**** Iera despre inecat'u,** ni se scrie dela Porcesci cu datulu 15 Aprile urmatoarele: Eri ser'a pre la 8 ore venindu mai multi omeni din comuna noastra dela tergu de vite din Sabiu,

unii pentru ca sa mai scurte din cale, luara drumulu dela Talmaciu oblu catra Porcesci, ajungendu la Oltu aflara doue luntritie se puse unii in un'a, unii in ceea-lalta, cei dintaiu scapara cu vietia luandu o cale mai buna, cei'a lalti inasa luandu calea drepta au datu de o valtore la tiermarca de catra comuna, unde lovindu-se luntriti'a se confundu si asiad din 7 omeni numai conducatoriu lu au scapatu cu sufletulu in ose, cei'a lalti 6 doue muieri si o fetisiora de 14 ani, doi barbati si unu fecioru totu cam de 14 ani si-au aflatu acolo sferstitulu. Asia vrendu la mai scurtu din cale si-au scurtatu vietia.

**** Lu dovi cu Kossuth renuncia la mandatu de deputatu, dupa informatiunile lui „Hon“ caci nu vre se vina a casa. Diurnalele straine afirma ca densulu a conchiamatu la consiliu in Torino pe toti ungurii de o credintia cu elu, si cari se sustienu in strainatate.**

**** (Pe cate le mume lor uca du pre copii).** Din Serbi'a ni se spune ca fetele si femeile de acolo au obiceiulu valematoriu de se da pre obrazu cu dresuri, ceea ce curendu le face betrane si trecute. Pentru asemenea unsoiri ele alegu cele mai otravitoare coloruri metalice, si care fara nici o rusine li se dau de catre farmacisti. Nu de multu o muma serbiana lasa pre ferestra o asemenea compositiune materiala; copilulu ei ca de 5 ani vediendu acesta, beu din acelu lichidu, si in urmarea acestia, venindu prea tardiu ajutoriulu mediculu, copilulu muri.

**** Targu de vite.** Acestu tergu e foarte cercetatu. Articulu ce se cauta mai bine suntu caii de rasa nobila, Unu avisu pentru economi si pentru ventoriu.

**** Din Serbi'a.** Principele Serbiei a primitu luni (20 l. c.) in audintia solena pe Veniaminu Kallay agintele diplomaticu alu Austro-Ungariei, cu care ocaziune Kallay si predece mandatu.— Unu telegramu din Belgradulu serbescu de luni 20 l. c. in „Politik“ spune, ca in numita di agentia romanesc'a de acolo a serbatu onomastic'a Domnulu Carolu I, si din asta si-lua ansa principele serbescu a pronuncia agentiei romane felicitatiuni pentru Domnulu Carolu I, precum s'a indalnatu anu suveranu.

**** (Cultura vitelor in Engli-ter'a).** Nici intr'o tiara agricultur'a nu este asiad de perfecta ca in Engli-ter'a, si acolo cu deosebire cultur'a vitelor se afla la inaltimea cunosciiteloru. Tiara posedu 35 milioe de oi, care se nutrescu pre 31 milioe de hectare. Aceste oi producu 65 pana la 72 milioe de chilogramme de lana si dau 360 milioe de chilogramme de carne. Vite mari cornute suntu in Engli-ter'a 5 milioe, in Scoti'a 1 milionu si in Irland'a 3 milioe. Dela 3 milioe de vaci englese se ia unu venitu mare de pre unu si brandia; Cheshire singuru da anulu pentru 1 milionu de punli de Sterling. Productiunea laptelui vacioru engleze este evaluatu la 3 miliarde de lire, din care 2 miliarde servesce la nutrementulu omeniloru, si costulu laptelui se radica la 400 milioe de franci. Din 2 milioe de vite cornute care se taie, ese 500 milioe chilogramme de carne.

**** Egiptu.** (Constitutiunali smulu) a strabatulu si in Afriaca. Inca in anulu trecut vice-regele din Egiptu, Ismailu, s'a decisu a da constitutiune supusiloru sei conchiamandu unu „congresu nationalu.“ Multi si-au batutu jocu de desceptatulu Ismailu si de congresulu lui, care ca o incercare primitiva nu a pututu retia lumii ce-va parlamentarismu mare; dar din ori ce punctu de vedere se luamu lucrulu, Ismailu e demnu de lauda. Acum nu demultu a decisu si a doua sesiune a congresulu nationalu prin unu mesagiu domnescu. Fiindu ca reprezentatiunea Egiptulu nu se ocupa de politica, ci numai cu cauze locali si municipali, mesagiulu vice-regelui inca se restringe numai la lucruri locali si municipali. Constatéza activitatea desvoltata dela sesiunea trecuta incóce, vorbesce despre starea sanitaria si economica, despre reparatiunile canaleloru fluviulu Nilulu etc.

Bursa de Vienn'a.

Din 17/29 Apriliu 1868.

Metalicele 5%	56 20	Act. de creditu	181 30
Imprumut. nat. 5%	62 70	Argentulu	114 35
Actiile de banca	691	Galbinulu	5 55